

**UCHWAŁA NR LII.548.2023
RADY MIASTA ELKU**

z dnia 29 marca 2023 r.

w sprawie programu osłonowego

Na podstawie art. 17 ust. 2 pkt 4 i art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 i 2270, z 2022 r. poz. 1, 66, 1079, 1692, 1700, 1812, 1967, 2127, 2140 i 2754 oraz z 2023 r. poz. 185) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji program osłonowy „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta
Elku

Włodzimierz Szelażek

PROGRAM OSŁONOWY „KORPUS WSPARCIA SENIORÓW” NA ROK 2023

Podstawa prawna programu

Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023 jest programem osłonowym w rozumieniu art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej dotyczącym realizacji zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym w zakresie pomocy społecznej, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 3 i pkt 14 ustawy o pomocy społecznej.

Podstawą prawną wprowadzenia programu osłonowego jest ramowy Program Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej pn. „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023.

Program jest zgodny z założeniami Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Ełku na lata 2019-2023, Priorytet 2. Włączenie społeczne osób starszych, osób z niepełnosprawnością i długotrwale lub ciężko chorujących, cel strategiczny 2. Zwiększenie udziału osób starszych, osób z niepełnosprawnością oraz długotrwale lub ciężko chorujących w życiu społecznym.

Cele programu osłonowego

1. Zapewnienie usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 65 lat i więcej przez świadczenie usług w zakresie określonym w programie, wynikających z rozeznaczonych potrzeb na terenie miasta Ełku.
2. Poprawa poczucia bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”.

Ocena sytuacji warunkująca realizację programu

Z analizy danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ełku wynika, że w 2022 r. (stan na dzień 31.12.2022 r.), pomocą objęto było 4584 osób, w tym 830 kobiety w wieku powyżej 60 r.ż., oraz 340 mężczyzn w wieku powyżej 65 r.ż. Osoby w wieku powyżej 60 r.ż. stanowią 27,71 % wszystkich osób korzystających z pomocy społecznej na terenie Ełku. Jedną z najliczniejszych grupy wspieranej w ramach pomocy społecznej są rodziny emerytów i rencistów w roku 2022 było 671 rodziny, 832 osoby w tych rodzinach. Z pomocy w formie usług opiekuńczych skorzystały łącznie 169 osoby, ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi skorzystało 46 osób. W roku 2022 miasto liczyło 57 158 mieszkańców, w tym kobiet powyżej 60 r.ż. - 8142 oraz mężczyzn 3 597 w wieku powyżej 65 r.ż., co stanowi ok. 20,50 % ogółu mieszkańców.

Na przestrzeni ostatnich lat obserwowany jest proces zmiany struktury demograficznej, którego cechą jest rosnący udział osób starszych wśród mieszkańców miasta. Liczba osób przechodzących w wiek poprodukcyjny (60+ kobiety, 65+ mężczyźni) stale się zwiększa i jest większa w stosunku do liczby urodzeń (osób w wieku przedprodukcyjnym). Z prognoz wynika, że liczba seniorów będzie się zwiększała, co potwierdzają dane z opracowywanej rokrocznie Oceny Zasobów Pomocy Społecznej. Ełk jest miastem, będącym na trzecim miejscu, pod względem wielkości w województwie warmińsko-mazurskim, stanowiącym subregion ełcki. Stale wzrasta potrzeba świadczenia usług społecznych na rzecz osób starszych, w tym usług społecznych, opiekuńczych, usprawniania fizycznego i rehabilitacyjnych.

Osoby starsze potrzebują kontaktu z innymi osobami, często samotni pozostają w domach, co powoduje że obniża się ich samoocena. Osoby starsze znajdują się w gorszej niż pozostałe grupy społeczne sytuacji materialnej. U wielu z nich pogarsza się stan zdrowia oraz ogólna sprawność, w związku z tym pogarsza się ich sytuacja życiowa i pozycja społeczna.

Osoby starsze wymagają wsparcia, którego często nie są w stanie zapewnić im bliscy.

W ramach programu „Wspieraj Seniora” i „Korpus Wsparcia Seniorów” pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ełku wsparli w 2020 roku 70 osób, w 2021 roku 167 seniorów,

w 2022 roku 76 osób, którym udzielono wsparcia. Była to pomoc poprzez dostarczanie zakupów, żywności, leków, środków higieny osobistej, a także gorących posiłków. Pomagano również regulować rachunki.

Wiele z tych osób zamieszkuje samotnie, a ich stan zdrowia uzasadnia stałe monitorowanie w celu jak najszybszej reakcji, powiadomienia właściwych służb i udzielenia możliwie najszybszej pomocy, w tym pomocy medycznej w ramach świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych.

Niskie dochody osób starszych i niepełnosprawnych oraz trudna sytuacja tych osób, a także znaczące wydatki na zakup żywności pogarszają standard życia i ograniczają możliwość zabezpieczenia podstawowych potrzeb życiowych seniorów, w tym zakupu we własnym zakresie „opasek bezpieczeństwa”.

Podmiot realizujący program

Program realizuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku.

Zakres podmiotowy i przedmiotowy programu

W ramach programu osłonowego będą realizowane działania w ramach modułu I oraz modułu II Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023.

Moduł I

Realizacja modułu będzie polegać w szczególności na działaniach:

1. Wsparcie społeczne:

- uruchomienie wolontariatu w zakresie wspólnego spędzania czasu z seniorami, w szczególności samotnie zamieszkującymi oraz wsparcie pracowników socjalnych m.in. w zakresie wspólnego spędzania czasu z seniorami, w szczególności samotnie zamieszkującymi (np. spacer, rozmowy, wspólne sporządzanie posiłków, zakupów, pomoc seniorom przebywającym na kwarantannie itp.);
- informowanie o dostępie do ogólnopolskich „telefonów zaufania” dla seniorów.

2. Wsparcie w czynnościach dnia codziennego:

- pomoc w sprawach związanych z utrzymaniem porządku w domu,
- pomoc w dostarczeniu produktów żywnościowych w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa,
- zakup i dostarczanie seniorom zakupów obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze oraz środki higieny osobistej (koszt zakupionych produktów pokrywa senior),
- zakup oraz dostarczanie seniorom ciepłych posiłków (koszty zakupu posiłku pokrywa senior), o ile usługa tego rodzaju nie jest już finansowana z innych źródeł,
- wsparcie seniorów objętych usługami w ramach Modułu I programu w formie okolicznościowych (świętecznych) paczek z artykułami żywnościowymi i higienicznymi,
- wsparcie/pomoc w umawianiu wizyt lekarskich w miejscu zamieszkania seniora, dowiezienie lub pomoc w organizacji transportu seniora na wizytę lekarską, w tym również asystowanie podczas wizyty,
- pomoc/towarzystwo w zakresie realizacji recept,
- pomoc w załatwieniu prostych spraw urzędowych, w zależności od możliwości osoby udzielającej wsparcia, i w razie konieczności – gdy obecność seniora jest niezbędna do załatwienia sprawy – pomoc w dowiezieniu seniora do urzędu,
- pomoc świadczona przez osoby mieszkające w najbliższym sąsiedztwie seniora, tzw. usługi sąsiedzkie.

Moduł II

Świadczenie usług „opieki na odległość” na rzecz osób starszych przez dofinansowanie zakupu oraz kosztów użytkowania tzw. „opasek bezpieczeństwa”.

Z usług w miejscu zamieszkania skorzystają seniorzy w wieku 65 lat i więcej, którzy mają problemy związane z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzących samodzielnie

gospodarstwa domowe lub mieszkających z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającej opieki w codziennym funkcjonowaniu w zakresie odpowiadającym ich potrzebom.

Seniorom zostanie zapewniony dostęp do tzw. „opasek bezpieczeństwa” wyposażonych w co najmniej trzy z następujących funkcji:

- przycisk bezpieczeństwa – sygnał SOS,
- detektor upadku,
- czujnik zdjęcia opaski,
- lokalizator GPS,
- funkcje umożliwiające komunikowanie się z centrum obsługi i opiekunami,
- funkcje monitorujące podstawowe czynności życiowe (puls i saturacja).

W ramach modułu planowane jest upowszechnienie programu oraz zapewnienie niezbędnej obsługi oraz dofinansowanie zakupu oraz kosztów użytkowania tzw. „opasek lub innych urządzeń bezpieczeństwa” oraz dofinansowanie kosztów użytkowania opasek bezpieczeństwa zakupionych w ramach programu Korpus Wsparcia Seniorów, edycja na rok 2022.

Adresaci programu

Gmina miasto Ełk.

Seniorzy w wieku 65 lat i więcej, mieszkańcy gminy miasta Ełku, którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

Termin realizacji

Program będzie realizowany w roku 2023.

Finansowanie programu

1. Realizacja programu osłonowego jest finansowana z dotacji ze środków Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej z przeznaczeniem na realizację Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023, przewidzianych w okresie realizacji programu osłonowego.

2. Budżet programu wynosi: 27 031,00 zł. Źródłem finansowania programu osłonowego są środki z budżetu państwa w wysokości 21 624,00 zł oraz środki własne gminy w wysokości 5 407,00 zł.

Monitoring programu

Z realizacji programu przekazywane jest roczne sprawozdanie do Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie w terminie do dnia 30 stycznia 2024 r.

Przewodniczący Rady Miasta
Ełku

Włodzimierz Szelażek